

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: Chelsea 3-3878

NO. 123. — ŠTEV. 123.

NEW YORK, TUESDAY, MAY 26, 1931. — TOREK, 26. MAJA 1931

VOLUME XXXIX. — LETNIK XXXIX

TRI MILJARDE DOLARJEV ZA NEPOSTAVNO PIJACO

SUHAČI ZATRUJEJO, DA SO ŠTEVILKE, KI SO JIH NAVEDLI MOKRAČI, DOSTI PRETIRANE

Največ denarja gre za žganje, nato pa prideta na vrsto pivo in vino. — Statistika družbe, ki nasprotuje osemnajstemu amendmentu. — Izdelovanje vina in piva se je razvilo v domačo industrijo. — Woodcockov odbor bo premočil prohibicijo s socijološkega in narodno gospodarskega stališča. — Suhači pravijo, da ne more nihče dognati, koliko se potroši za pijačo.

WASHINGTON, D. C., 24. maja. — Družba, ki je bila ustanovljena v svrhu, da se prohibicijski amendment čimprej opravi, je sestavila statistiko, iz katere je razvidno, koliko popijejo Amerikanci. Statistika je bila baje sestavljena na podlagi dolgotrajnih in natančnih proučevanj. Številke, ki jih izkazuje, so naravnost pošastne.

Družba trdi, da so potrošili lansko leto Amerikanci \$2,843,000,000 za žganje, pivo in vino. To ni dosti manj kot tri milijarde dolarjev.

Oblasti so kolektale v obliki glob, konfiskacij itd., komaj petintrideset milijonov dolarjev.

Leta 1914 je pa prinesel vladi davek na žganje, alkohol, vino in pivo nad tristo milijonov dolarjev.

Nadalje je ugotovila družba, da gre največ tega denarja za žganje. Za pivo je bilo izdanih skoro štiri milijonov dolarjev, za vino pa nekaj nad dve sto milijonov dolarjev. Graft se je najbolj razpasel v industriji žganja.

Izdelovanje piva in vina je domača industrija. — Izdelovanje vina za domačo uporabo je malo manj kot postavno dovoljeno. V Združenih državah je menda ni hiše, kjer bi ne izdelovali te ali one vrste opojne pijače.

Ko je bila objavljena ta strašna statistika, je nastalo v suhaškem taboru silno razburjenje.

Suhači nočejo oziroma ne more pojmiti, da bi potrošil ameriški narod za prepovedano pijačo skoro tri milijarde dolarjev na leto. To se jim zdi nemogoče, kajti po njihovem mnenju vlada v Združenih državah že nad deset let popolna prohibicija.

S tem problemom se bodo začeli baviti zdaj tudi vseučiliški profesorji. — Prohibicijski ravnatelj Woodcock je namreč imenoval posebno komisijo profesorjev, ki bodo premočili posledice orphibicije s socijološkega in narodno-gospodarskega stališča. Komisija je že dospela v Washington ter bo začela zborovati za zaprtimi vrati.

WASHINGTON, D. C., 25. maja. — Dve suhaški organizaciji sta danes odločno nastopili proti družbi, ki nasprotuje osemnajstemu amendmentu oziroma njeni trditvi, da popije ameriški narod na leto skoro za tri milijarde dolarjev opojnih pijač.

Antisalonka Liga pravi, da to ni nič drugega kot divja špekulacija, ki skuša diskreditirati prohibicijo.

Temperenčni odbor metodistovske episkopalne cerkve zatrjuje, da niti Družba proti osemnajstemu amendmentu niti nobena druga organizacija oziroma oseba v Ameriki ne ve, koliko popijejo Amerikanci.

— Nihče ne ve, koliko se popije, — pravijo odborniki, — vsekakor se pa popije dosti manj kot se je popilo pred uveljavljenjem prohibicije.

Woodcockova komisija, sestojča iz vseučiliških profesorjev, je začela danes zborovati. Priznani učenjaki bodo premočili, posledice prohibicije s socijološkega in narodno-gospodarskega stališča. Za

ODPOR PROTI MACHADI NARAŠČA

General Menocal, najboljši trpek sovražnik Machada, pošilja vznemirljiva poročila svojim pristašem.

HAVANA, Cuba, 25. maja. — Zopet enkrat so se pojavili obaki revolucije nad Cubo, kjer je vladal precej časa mir.

V političnih krogih so bila vzbujena upanja, da se bo našlo rešitev, ki bo zadovoljila nasprotnike predsednika Machada.

Revolucionarna kriza je bila dosedaj preprečena s tem, da je poslal general Mario Menocal, dvakratni predsednik Cube, najboljši trpek sovražnik Machada, svojim pristašem po vsej deželi navodila, naj se ne poslužijo nikake sile in naj proizvedejo rešitev brez uporabe sile.

Tudi drugi nasprotniki administracije so sklenili uvaževati poziv, čeprav niso pristaši Menocala.

Glasi se, da ni Machado pripravljen modificirati ustavo iz leta 1928 ter zadovoljiti nasprotnike.

ROMUNSKA KRALJICA BREZ PRIVILEGIJEV

Kraljica Helena ne spada več v kraljevo družino in bo v kratkem zapustila deželo.

BUKAREŠTA, Romunska, 25. maja. — List Patria, oficijelni organ carinistične narodne stranke, poroča, da je ministrijski predsednik Jorgas izdal ukrep, vsled katerega je kraljica Helena izključena iz kraljeve družine in da ne more zahtevati nobenih predprav, katere uživajo člani dinastije.

Vojni minister Stefan Bescu je prepovedal gotovim polkom soudeležbo pri praznovanju kraljičinega godu.

Ko se bo novi parlament sestel k posebni seji, bo kralj Karol ločen od svoje žene in vsi člani romunske kraljeve družine bodo obveščeni o tem.

Objava dekreta bo izvršena takoj po sestanku parlamenta, in kraljica Helena bo prisiljena zapustiti deželo.

Uradni krogi so ogorčeni, da je list Patria prekmalu razkril ves načrt.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

svoje delo ne bodo plačani, to pa vsled tega ne, da bi jim ne mogel kdo očitati, da so bili vplivani od te ali one strani.

RAZKRITJE NOVEGA IND. PLEMENA

Doslej neznano indijansko pleme se boji tujcev ter zna ceniti vrednost dragih kovin.

MEXICO CITY, Mehika, 25. maja. Anita Brenner, znana pisateljica, je sporočila danes, da je našla v zadnjem času indijanska plemena, ki so bila dosedaj neznan belokozecem.

Vprizorila je raziskovalno potovanje po naročilu Guggenheimove ustanove po ozemljih, ki so bogata naravnih virov: zlata, srebra in trdega premoga.

Divjaki te pokrajine žive v popolni nevednosti in vedno so prevzeti od pametnega strahu, kadar zagledajo kakega tujca. Znajo pa ceniti vrednost rmenne kovine, ki jo pridobivajo v velikih množinah.

Pisateljica pa se izraža tudi glede vere teh divjakov. Obožujejo kamene idole, katerim doprinašajo živali za žrtve.

O človeških žrtvah ni izvedela raziskovalna misar. Družinsko življenje počiva na principu enoženstva, in nezvestoba kaznujejo s smrtjo.

ČEHOSLOVAŠKI AEROPLAN ZAPLENJEN

MONAKOVO, Nemčija, 25. maja. V tukajšnji bližini je pristal v nedeljo neki čehoslovaški vojaški letalec. Rekel je, da mu je zmanjkalo goriva in da je moral pristati.

Nemške oblasti so aeroplan zaplenile njega so pa zaprle.

BIVŠI KRONPRINC BO BAJE KANDIDIRAL

BERLIN, Nemčija, 25. maja. — Precej vznemirjenja je vzbudilo tukajšnje poročilo, da je šel bivši nemški kronprinc vprašat svojega očeta v Doorn, če mu svetuje, da bi kandidiral pri prihodnjih predsedniških volitvah.

Stranka narodnih socijalistov mu bo baje ponudila kandidaturu.

ZOPETNA VSTAJA NA KITAJSKEM

ŠANGHAI, Kitajska, 25. maja. — Nacionalistična vlada je odredila danes splošno cenzuro. To so prve priprave za zjutraj vstajnega gibanja, ki se je začelo širiti po šestih južnih provincah.

POŽAR V INDIJSKEM RUDNIKU

MADRAS, Indija, 25. maja. — V nočem železnem rudniku v tukajšnji bližini je nastala eksplozija, ki je zahtevala deset človeških žrtve.

Ostali rudarji so se pravčasno rešili.

ZDRAVNIK USMRČEN V DVOBOJU

Zdravnik je zapustil večer pred umorom hišo v družbi osumljenega, katerega je obdolžil, da je opravljal njegovo ženo.

Dr. Joseph Loughlin, ugleden brooklynski zdravnik, je bil ustreljen pred večeršnjim od nekega moža, ki je opravljal njegovo ženo.

Morilec je Howard Bridgett, ki je stanoval na 18. cesti.

Izdan je bil splošen alarm za njim, in vse bolnice so bile preiskane v nedolgo, ne da bi našli kako sled o njem.

Zdravnik je bil star 39 let ter je stanoval na Church Ave. v Brooklynu.

Dvojboj se je vršil v oddaljenem kotu južno od Fimore Ave., v bližini Marine parka v Flatland okraju.

Krvava sled je vodila na mesto, kjer so našli truplo.

Vse kaže, da je bil zdravnik obožen, čeprav niso našli revolverja.

Bridgett je bil odaljeni sorodnik zdravnika, s katerim pa se je pred par meseci sprl, dasiravno sta bila oba prej dobra prijatelja.

Vsa znamenja kažejo, da je Bridgett širil vesti, da je bila zdravnikova žena nezvesta svojemu možu.

To je bilo razvidno iz dejstva, da je bil informiran tudi odvetnik Sachter, naj uvede tožbo za ločitev zakonca.

Sachter pa bi hotel tega storiti in je miril zakonca. Tako se je iznova unčespor med zdravnikom in Bridgettom.

Zdravnik je pozval Bridgetta naj mu sledi na dvorišče, da bosta uravnala vso zadevo. Pozneje pa so našli zdravnika mrtvega.

VELIKA STAVKA JAPONSKIH ŽELEZNIČARJEV

Japonska vlada namerava dne 1. junija znižati plače vsem svojim službencem. — Tudi častniki bodo prizadeti.

TOKO, Japonska, 25. maja. — Japonska vlada je sklenila vsem svojim uradnikom, tudi mornariškim in armadnim častnikom, znižati plače.

Proti temu so se vsepovsod pojavili odločni protesti, ki se bodo najbrž razvili v veliko stavko japonskih železničarjev.

Deset odstotno znižanje plač naj bi stopilo v veljavo dne 1. junja. Vsi višji uradniki v železniškem ministrstvu bodo vložili svoje resignacije.

210.000 železničarjev v vsej deželi simpatizira z uradniki ter bodo najbrž dne 1. junija zastavkali.

Železničarjem plača ne bo znižana, toda vsled nove odredbe bo prizidanih šestdeset tisoč železniških uradnikov.

CHAPLIN OBDOLEN PLAGIJATSTVA

PARIZ, Francija 25. maja. — Francoski pisatelj Jean Starrett je obtožil znanega filmskega igralca Chaplina plagijatstva. Pravi, da je povzel Chaplin svoj najnovejši film "City Lights" po njegovi noveli "Najlepše oči na svetu".

STROJEVODJE NASPROTUJEJO KRČENJU PLAČ

Unija strojevodij v tekočem mesecu odobrila devet štrajkov. — Železniške družbe ne drže obljube.

WASHINGTON, D. C., 25. maja. Arthur O. Warton, podpredsednik American Federation of Labor in predsednik International Association of Machinists, je povedal včeraj, kako se njegova unija bori proti nameravanemu znižanju plač.

Tekom tega meseca je odobrila devet štrajkov, ki so bili vsi uspešni. Družbe so se v vsake oziroma ustrašile pretajne strojevodij, da bodo prenehali z delom ter so obdržale dosedanje mezdne lestvice.

Ena sama družba je znižala plačo za deset odstotkov ter s tem prekršila obljubo, ki jo je zadala meseca oktobra leta 1929 predsedniku.

Skrčenje plač je uveljavila navzlic odločnemu protestu trgovinskega tajnika Lamonta.

TRGOVINSKA POGODBA MED ITALIJO IN AVSTRIJO

DUNAJ, Avstrija, 26. maja. — O vesteh ki so dospole sem iz Rima, je bil tam sklenjen dodatni dogovor k trgovinski pogodbi med Avstrijo in Italijo. Dalje so se začela z italijansko vlado pogajanja v koliko bi bilo mogoče raztegniti nekatera določila avstrijsko-madžarske trgovinske pogodbe na trgovinske odnose med Avstrijo in Italijo. Posvetovanja o tem pa še niso končana.

STAVBARSKA RAZSTAVA V BERLINU

BERLIN, Nemčija, 25. maja. — Tu so otvorili stavbarsko razstavo. Zastopanih je 22 držav. Med temi je tudi Kitajska. Razstava kaže, kako ogromno zanimanje vlada tudi v razmeroma nerazvitih državah za vprašanje zdravih stanovanj in mestnih regulacijskih načrtov. Na razstavi je mnogo zanimivih vzorcev raznih poslopij in gradbenega materiala.

Med drugim se vidi hiša, ki je zgrajena popolnoma iz medenih pločevin.

USODA KAPITANA JOGGIJA

HELSINGFORS, Finska, 25. maja. — Kapitan znanega ruskega rušilca ledu "Krasina", ki je sodeloval pri rešitvi akcij za ponesrečeno italijansko ekspedicijo na severni tečaj leta 1928, je bil v Arhangelsku obsojen na smrt in kmalu po razglasitvi obsodbe ustreljen. Po ruskem uradnem poročilu je kapitan Joggi postal žrtev cestne železnice, privatna poročila pa zanikajo to vest.

HORTHY ODLIKOVAL ZOGA

TIRANA, 25. maja. — Kralj Ahmed Zogu je sprejel madžarskega poslanika, ki mu je pri tej priliki izlastnoročnim pismom državnega uradila visoko madžarsko odklikovanje upravitelja Horthyja.

NEGLEDE KJE ŽIVITE, V KANADI ALI ZDRUŽENIH DRŽAVAH

je zanesljivo varno in zato koristno za vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Pri nas naloženi zneski prinašajo obresti po 4% že s prvim dnevom vsakega meseca.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljencev točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na izdanih potrdilih. Naslovljenec prejme torej denar doma, brez zamuda časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenec in sigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravičnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju hlačreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnji v stari domovini.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.
Telephone Barclay 7-6380 ali 6381

GANDHIJA PROSIJO ZA NASVETE

Indijski nacionalistični voditelj je moral povečati število svojih tajnikov. — Smešna vprašanja v pismih.

NAINOTAL Indija, 25. maja. — Mahatma Gandhi, indijski nacionalistični voditelj, je bil prisiljen po večkratno število svojih uslužbencev v tajništvo. Korespondenca z Ameriko je trikrat narasla.

Nekatera pisma se pričinjajo z napis "Dragi svetnik" ali pa "Draga duša človeštva".

Številna pisma iz Amerike nosijo enostaven naslov: — Mr. Gandhi, Indija, — dočim so druga poslana podkralju ali pa angleškemu kralju, da jih sporoči Gandhiju.

Neko pismo je nosilo le sliko Gandhija in pripombo: Indija.

Pisma vsebujejo vse mogoče stvari, med njimi tudi nasvete kako lahko pridobi neodvisnost Indije.

Ijudje prosijo Mahatmo za fotografijo, njegov podpis in zdravniške nasvete.

Pred par dnevi je pisal nekdo iz zapadnega dela Združenih držav, naj Gandhi stori vse potrebno da se prepreči številni linčni umorov. V svojem odgovoru je rekel Gandhi:

— Jaz ne zahtevam nikakega mnenja, vendar pa ne dvomim niti malo, da je prebivalstvo tega kontinenta spoznalo slaboto linčanja, in da bo storilo vse, da izbršne ta sramotni znak s svoje časti.

ROMUNSKA KRALJICA BREZ PRIVILEGIJEV

Kraljica Helena ne spada več v kraljevo družino in bo v kratkem zapustila deželo.

BUKAREŠTA, Romunska, 25. maja. — List Patria, oficijelni organ carinistične narodne stranke, poroča, da je ministrijski predsednik Jorgas izdal ukrep, vsled katerega je kraljica Helena izključena iz kraljeve družine in da ne more zahtevati nobenih predprav, katere uživajo člani dinastije.

Vojni minister Stefan Bescu je prepovedal gotovim polkom soudeležbo pri praznovanju kraljičinega godu.

Ko se bo novi parlament sestel k posebni seji, bo kralj Karol ločen od svoje žene in vsi člani romunske kraljeve družine bodo obveščeni o tem.

Objava dekreta bo izvršena takoj po sestanku parlamenta, in kraljica Helena bo prisiljena zapustiti deželo.

Uradni krogi so ogorčeni, da je list Patria prekmalu razkril ves načrt.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Glas Naroda

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and address of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za celozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta		\$3.50
Subscription Yearly \$6.00.		

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven nedelj in praznikov.

Dogajeta brez podpisa in osebnosti se ne priobčujeta. Denar naj se blagovni pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejše bivalneke naznači, da hitreje najdemo naslovilca.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3678

SOVJETSKE NAROČBE V NEMČIJI

Nedavno potovanje nemških industrijev po sovjetski Rusiji, ki je vzbudilo toliko pozornosti v Nemčiji sami in v ostalem svetu, je obetalo nemški industriji znatne naročbe, kojih izvršitev pa je zadela na nenadne ovire.

Sicer je predstavnik najvišjega sovjetskega gospodarskega urada Pjatakov sredi prošlega meseca podpisal v Berlinu sporazum o sovjetskih naročbah v Nemčiji za vsoto 300 milijonov mark, vendar je izvršitev naročil postala iluzorna zaradi odpora mednarodnih finančnih krogov.

Med podrobnimi določili je ena izmed najvažnejših ona točka, kjer sovjeti priznajo kompetenco berlinskega sodišča za spore, ki bi nastali pri izvršitvi naročil. Spori tedaj podležejo nemškemu in ne sovjetskemu sodstvu.

Kakor pa pravijo dobro poučeni činitelji, obsega objavljeni dogovor še druge točke, ki niso za javnost.

Predvsem so se sovjeti obvezali prenehati s svojo aktivno komunistično propagando in so obljubili, da je ne bodo več podpirali.

Pred zaključkom tega dogovora so se vodila dolgotrajna pogajanja tako med sovjeti in nemškimi industriji kot med slednjimi in nemško vlado.

Nemški industrijski in finančni krogi niso hoteli sain prevzeti rizika, zato je dogovor postal definitivno šele, ko je nemška vlada prevzela jamstvo za plačilo ruskih naročil. Toda kljub temu jamstvu je diskontiranje sovjetskih menic in finansiranje ruskih naročil naletelo v Nemčiji na velike ovire.

Nemške banke so se obrnile na banko za mednarodna plačila v Baslu ter jo vprašale, da li bi hotela reeskontirati sovjetske menice, izdane za naročila.

Banka v Baslu pa je to odločno odklonila. Tudi drugi koraki, ki so jih podvzele nemške banke za reeskontiranje sovjetskih menic, so se izjalovili.

Zapadni gospodarski in denarni krogi so namreč spoznali, da je Rusija le zato oddala ogromna naročila Nemčiji ker so sovjeti v sporu z Ameriko in Francijo. Sovjetska vlada je ukazala svojim agentom v Zedinjenih državah in v Franciji, naj zmanjšajo naročila v teh dveh državah, kolikor se le da, da bi s tem izvajala nekake represalije zoper korake ki sta jih ti dve državi podvzeli proti ruskem dumpingu.

Po tem ukazih so bile res stornirane skoro vse naročbe v Franciji in v Belgiji, one v Zedinjenih državah pa so bile skržene na 40%, vendar se bodo postopoma še znatno znižale. Sovjeti so bili zadnji dve leti izvrstni odjemalec ameriškega blaga, saj so l. 1929. izvozili raznih strojev za 153 milijonov rubljev proti uvozu v vrednosti 37 milijonov rubljev.

Lani je pasivna bilanca ruske trgovine z Ameriko še znatno porasla in je bilo razmerje med izvozom in uvozom 280 proti 44 milijonov rubljev.

Doktor za 600 mark.

V Dueseldorfu se je vršil proces, kmalu nato glavni propagandni vojni je pokazal bolešno manjso nekkih ljudi za visoke naslove v najbolj grozinskih lučih. Obtoženci Friedrich Kirshenfaust, ravnatelj znanstvene šole, zavarovalni uradnik Johann Kohler in trgovec Weidner iz Berlina so z inserati v številnih listih lakali interese za doktorat naslov. Ta naslov se je dal dobiti po 14-mesečnem tečaju za ceno 600 mark.

Eden izmed prvih, ki si je na ta način pridobil doktorsko diplomu in sicer kar postrežno in se predavateljsko diplomu, je bil obtoženec Johann Kohler sam, ki je postal

Dopisi.

Clarendon, Pa.

Prosimo gospoda urednika, da ne zavrže teh par vrtic, ker se malokdo oglasi iz tega kraja posebno sedaj, ko so slabi časi. Vsi hitimo delati, da več zaslužimo in ni časa za pisanje.

Vseeno se pa tati oni odtrže od dela za en dan ali dva, da pohiti malo v mesto pogledat. Jaz sem bil par dni v Fairportu v Ohio. Tam se je vršila birna 15. maja.

Hvala lepa fairportčanom za potrebo in zabavo, posebno pa Lovrencu in Josefini Bajc, Tony in Anđeli Sunka, Louisu in Ani Švigelj v Fairportu, Ohio ter Johnu in Mary Zalar, Johnu in Josephini Drobnič v Painesville. Hvala Tonyu in Ani Kolenc v Johnsonburg, Pa. Hvala lepa tudi farmerju Frank Grlicu, pri katerem smo napravili veseliko. Mr. Grlica, jako dober je bil vaš jamec. Po kožo bomo prišli pa drugič.

Louis Grželj.

Jenny Lind, Arks.

17. maja je smrt pogrla rojaka, ki je bil naročen na Glas Naroda mnogo let. (Dopisnik je pomotoma pozabil sporočiti ime. Op. ur.)

Pokopali smo ga na Chatolic Cemetery v Port Smith.

Pokojnik je bil rojen v Logatcu na Notranjskem leta 1860, toraj 71 let star. V Ameriki je bival 27 let ter večino časa tu v Arkanzas.

Zapuščina se priletno ženo in hčer ter dva sinova.

Vsi so že odrasli. Želim mu mir in pokoj!

Vreme imamo krasno, kajti april, maj in junij so to najlepši meseci v letu za državo Arkanzas.

Delamo en dan v tednu, toraj skoro nič. Čakamo na boljše, če bo še kdaj prišlo.

Pozdravljam vse čitatelje Glas Naroda!

Mike Pike.

ŠVICARJI V TUJINI

Število tujcev v Švici je prav znatno, skoro 10 odstotkov vsega švicarskega prebivalstva, ki znaša tri in pol milijone oseb. Toda tudi število na tujem tvečih švicarjev je prav lepo: pri švicarskih konzulatih v inozemstvu je prijavljenih nad 350.000 švicarskih državljanov.

Več kot dve tretjini na tujem biva-jočih švicarjev živi v evropskih državah (tizen Švice), od teh dveh tretjin pa jih je zopet polovica v Franciji. V Nemčiji živi 50.000 švicarjev, na Angleskem 18.000, v Italiji 15.000, v Belgiji 5700, v Avstriji 4900, na Španskem pa jih je 3200. V Rusiji, Rumuniji in na Holandskem jih živi okoli 1000, v Albaniji pa žive samo 4 švicarski državljani. V Ameriki živi 83.000 švicarjev, od teh 49.000 v Zedinjenih državah, 25.000 v Argentini, 8000 v Kanadi in 4000 v Braziliji; v Afriki pa je 7000 švicarjev, večinoma v Alžiru in v Maroku.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Zedinjenih državah.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Zedinjenih državah.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Zedinjenih državah.

KOLONIJALNA RAZSTAVA V PARIZU

Pariška kolonijalna razstava v Vincennesu je v pravem pomenu besede mednarodna prireditve. Na ozemlju vincenneskega gozdiča stoji poleg drugega paviljoni nastopnih držav: Belgije, Brazzilije, Danske, Združenih držav, Italije, Portugalske in Holandije. Posebna razstavišča pa imata tudi Hindustan in Palestina. V ločenem oddelku, ki nosi ponosen naslov "Cité des Informations", pa so zastopane: Velika Britanija, Grška, Pržija, Argentina, Kanada, Južna Afrika, Haiti in drugi kraji.

Splošno se patriška kolonijalna razstava deli na tri sekcije. Prva nudi posestniku kolonijalni muzej, franc. oddelek in formacijsko mesto. Druga sekcija razkazuje razne francoske kolonije, ozemlja s francoskim mandatom in pokroviteljstvom, tretja pa nefrancoske kolonije.

Kolonijalni muzej je tako bogat, da bo nedvomno preživel kolonijalno razstavo. Palača muzeja je 88 m dolga in zavzema 6000 kvadratnih metrov prostora. Spodaj je pritičje, nad njim pa dve nadstropji. V oddelku za slike vidis razne spomnike, slike in portrete kakor tudi umetnostne predmete, ki segajo daleč nazaj v čase križarskih vojn. Francoz pa tudi kažejo, kaj je storila francoska kolonizacija v pogledu higijene, socialnega skrbstva in prosvete.

Sekcija Francije obsega vrsto paviljonov ki pokrivajo površino 82.000 kvadratnih metrov. Tu stoji palača industrijskih skupin, ki kaže razvoj avtomobilizma, elektrike, poljedelstva in kemične industrije.

Posebni oddelek prikazuje gospodvje v kolonijah, tisk. knjižnice in publiciteto. Ne manjka niti tobak in seveda ne Šueški prekop.

V "Cité des Informations" vidimo ogromno dvorano, kjer so razstavljene vsakovrstne informacije, zemljevidi, načrti, brošure, fotografije in plakati. V posebnem salonu dobimo vpogled v mednarodne potne pisarne, v železniški in poštni promet. Na koncu velike kolonijalne ulice topji 82 metrov visoka piramida, stoip iz bronu, ki je posvečen žrtvama v francoski kolonijalni zgodovini.

Oddelek za francoske kolonije obsega po eno plačo iz Alžira, Tunisa, Maroka, Francoske zapadne Afrike, Maroka, Francoske zapadne Afrike, Francoske Ekvatorialne Afrike, Kameruna in Toga, Somalije, Madagaskarja, Francoske Indije, Indokinje, Guadelupe, Reuniona, Martinique, Sirije in Libanonu, dalje kolonij v Tihem oceanu, na Tahitskih otokih, St. Pierre in Miquelom.

Belgija je ima 3 paviljone kolonije Konga, Italija je postavila rekonstrukcijo bazilike Septima Severa v Tripolisu in Viteško cesto z otoka Roda, Portugalska dva paviljona iz svojih kolonij, Holandija kaže več znamenitih zgradb v svojih kolonijah, Združene države pa so reproducirale rojstno hišo Washingtona v Mount Vernonu in nekaj tipičnih krajev z Alaske, Porto Rica, Havaja in Filipinov. Danska je razstavila paviljon Gronlanda.

Seveda se bodo vršile ob priliki kolonijalne razstave tudi razne velike "veselice". Predvidene so med

drugim indokitajska, severno-afriška in spahijska slavnost, atletski priznik armade in eklistični dan. Razstavni prostori so vsak dan razkošno razsvetljeni, vsak petek pa se vrši na vodnem gledališču velika eluminacija. Predvidene so tudi navtične večernosti, kambodžanske in beneške počti.

V zoološkem vrta so zbrani najlepši primeri eksotične favne, rastlinjaki pa razkazujejo vzhodno floroto. Posebni kinematografi predvajajo eksotične filme. Menda ni treba omenjati, da posluje na razstavišču nešteto ljudskih in boljših restavrantov, ki postrežejo na željo tudi z eksotičnimi jedmi. Ne manjka seveda tudi glasbe. Svirajo pa evropski in alžirski godci, ki nastopajo skupni z godbo francoske garde in z godbami francoskih kolonijalnih čet.

"ZAJTRKOVALNICA"

Guayama, francoska Sibirija, je malo poznana dežela. Zločinci, ki pridejo tja, so za vselej izgubljeni za domovino. Dopisnik "Paris-Midiya" je slučajno srečal enega od ravnateljtev velike ječe v Caynet in go vprašal o zlatarju Mestorinu, ki je pred leti umoril svojega znanca, da bi zahteval visoko zločinu za dozdevni vlom.

"Meteorina" je umrl na možganski kapi v začetku lanskega aprila, je odgovoril ravnatelj. "Videl sem ga zadnjič nekoliko dni poprej v bolnišnici Kraljevskega otoka". — "Kje pa je bil pokopan?" — je vprašal dopisnik, — "podrobnosti bodo zanimala Parizane. Mestorinu zločin jih je svojetasno hudo razburil". Ravnatelj je poslal redkobeseden in šele po daljšem molku nerad odgovoril, da mu sploh niso znane nobene podrobnosti.

Pomiloščeni obojenci, ki dobio kmetijo ali ribarijo, se pokopljejo na Kraljevskem otoku. A oni, ki so obsojeni na doživljenjsko prisilno delo, niso deležni pogreba. Po stari navadi spuščajo pazniki v vreče zašite mrliče v morje v zalivu, ki je dobil pomembno ime "Zajtrkovalnica". Tako je bilo tudi z Mestorinom. Čim je odvrgl koln vrečo sredi zaliva in se odstranil, so se že prikazale jaste morskih psov. V Guayani so vajeni človeškega mesa....

IZREDNA SREČA

Rudar Radcliff, ki je popravljal dvigalo v Hatfieldskem premogokopu na Angleskem, je izgubil ravnroteže, strmoglavil v rov in oblezel mrtev s prelomljenimi okovinami in prebito lobanjo. Pri padcu je podrl zraven zaposlenega tovariša Dunhama, ki je tudi padel v brezno. A v globini desetih metrov se je posrečilo Dunhamu z rokami ujeti jeklen konopec, ki je držal dvigalo. Zdrsnil je po njem s tako naglico, da si je odrl in ožgal obe dlani preden se mu je posrečilo več deset metrov globlje konopec oviti z nogami. S tem oprijemom je zajel težino in se položilma spustil na dno jame ter usel skocer nezgodni smrti. Rudnik je bil 200 m globok!

Peter Zgaga

TEKMECI.

Kakor hitro so Angleži zvedeli, da grade Nemci eno oklopnico več kakor jih imajo Angleži, in da bodo imeli torej sedem gigantskih križark proti šesterim angleškim, se je razlegnil krik nevolje po vsej britski državi — od škodskih hladnih vod pa tja do ognjene Kalkute.

— To je narodna sramota! — so kilcaji soglasno časopisi vseh strank in vseh barv.

— To je pogin stare, dobre Anglije! — so gremli na javnih shodih govorniki vseh smeri in vseh nijans prepričanja.

— Tega ne smemo trpeti! Saj je

Iz Jugoslavije.

Ubegli blagajnik kaznilnice

V Sremski Mitrovici Radjenović ni poveril samo iz blagajne 400.000 Din, temveč je zagrešil tudi razne splearije pri nabavah za kaznilnico in si je prilastil tudi nekaj denarja, nakazanega po pošti. Pred begom je pobral tudi svoji ženi vso zlatnino in dragocenosti. Oblastva mu še niso našli sledu.

Ženo je obesil.

Orožnikom v vasi Srinci blizu Novevinske je javil kmet Risto Sajič, da je našel doma svojo ženo obeseno. Sodna komisija, ki je bila že od sosedov opozorjena, da je Risto zeddo ravnal z ženo, je v hiši ugotovila, da se žena ni sama obesila. Na vratu so se poznali znaki divljanja. Kmeta in njegovega 16-letnega sina so zaprlj, ker sta najbrž oba usmrtila nesrečno ženo.

Predrzni roparji

so se pojavili v okolici Sremske Mitrovice. Ko se je gozdar kneza Odesalchija zgodaj zjutraj peljal v gozd pri Ležimiru, da bi izplačal delavcem zaslužek, sta v gozdu natenkrat skočila pred voz dva maskirana razbojnika z naperjenima puškama. Ko sta zavpila: "Stoj in denari!" so se konji splašili in zdrjrali po gozdu. Razbojnika sta takoj začela za vozom streljati ter sta enega konja ustrelila, drugega — nila. Gozdarju Francu Smolki ni preostalo nič drugega, kakor da je izročil ves demar, 18.000 Din napadalcema.

Orožniki so uvedli preiskavo. Z roparji je gotovo v zvezi kak gozdni delavec ali pa kak kmet iz okolice, ker je bilo le tem znano kdaj bo gozdar šel izplačat delavce.

ŽENITNA PONUDBA.

Vdovec star 43 let, dva otroka, fant 12 in dekle pa 17 let stara, želi dobro gospodinjjo, ki zna kuhati in peči ter ima nekaj prihrankov, od 25 do 35 let stara, katero veseli delati na farmi sadja in imeti izvrstne dom; tudi lahko vdova z enim otrokom. Pišite in pošljite sliko na: "Ženita", cje Glas Naroda, 216 W. 18th St., New York, N. Y. (3x 23,25&26)

Special Interest Accounts

Vsak, kdor še nima vloge pri nas je vabljen, da se pridruži mnogoštevilnim našim vlagateljem, ker pri nas je denar VARNO naložen in ga zamore vsak vlagatelj dvigniti vsaki čas, brez vsake odpovedi, kar je v gotovih slučajih velike važnosti.

Vloge obrestujemo po 4% in obresti teko od vsakega prvega v mesecu naprej in se pripisejo h glavnici vsakega 1. januarja in julija.

Sakser State Bank

REPOSITORY OF THE STATE OF NEW YORK

38 COBLENCE STREET

NEW YORK, N. Y.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

to pogibelno za oblake države! — se je govorilo v zbornici ladjov. — Angležji hočejo izbrisati z oblaka zemlje! — se je krasnoslovilo v dolni zbornici.

In Angleži so se odločili, naj velja karkoli, zgradijo nameste šest oklopnic osem, da bi imeli eno gigantsko križarko več, kakor jih morejo imeti Nemci.

Kakor hitro so Nemci zvedeli, da so sklenili Angleži zgraditi osem oklopnic, se jih je lotila besnost.

— Škandal! — so kričali vsi častniki od junkerskih tja do socialno-demokratskih.

— To je naklep proti materi Germaniji! — se je vpilo po gostilnah in vinarnah.

— Germanijo hočejo razbiti na kosce! — se je govorničilo v Reichstagu.

— Germaniji so stopili na kurje oko! — je kratko izjavil cesar Viljem.

In dobri Nemci so se odločili, naj velja kolkorkoli, zgradijo nameste sedem oklopnic devet, da bi imeli eno gigantsko križarko več, kakor jih bodo imeli Angleži.

Kakorhitro so Angleži zvedeli, da so sklenili Nemci zgraditi devet oklopnic....

Izklohitro so zvedeli Nemci, da so sklenili Angleži zgraditi deset oklopnic....

Kakorhitro so Angleži zvedeli, da so se Nemci odločili zgraditi enajst oklopnic....

Kakor hitro so zvedeli Nemci, da nameravajo Angleži zgraditi 101 oklopnic proti 10 nemškim gigantskim križarkam, se je razlegnilo po vsej Germaniji stokanje:

— To je nemogoče! — so kričale novine. — Nemcem ne ostane več niti dvajsetica za časopise, cigaro in vrček piva.

— Zadušimo se pod pezo davkov! — se je vpilo po gostilnah in na shodih.

Denarja ni niti za najpotrebnejše državne stvari! — se je govorilo v Reichstagu.

Vzlic temu so se Nemci končno vendarle odločili, zgraditi 102 oklopnic, da bi imeli vsaj eno gigantsko križarko več, kakor jih bodo imeli Angleži.

Kakorhitro so Angleži zvedeli o sklepu Nemcev, zgraditi 102 oklopnic, se jih je že polotila besnost.

— To je pogibelj naroda! — se je rjulo po časopisih. — Narod ostane brez grilžaja gnjati in brez kočka puddinga!

— Rajši vojno, nego glad! — se je hrupelo na meetingih.

— Pametneje bi bilo dati milijardo za vojno, nego izmetati dve milijardi za zbirko oklopnic! — se je uvaževalo na borzi.

Vzlic temu so se stežkim sremc odločili, nabaviti si še eno oklopnico, da bi imeli tudi 102 proti 102 nemškim oklopnicam.

Na prigovarjanje držav, ki jim je bilo na tem, da se ohrani mir, se je odigrala vojna med Anglijo in Nemčijo, a nikakor ne na morju, nego na papirju, in odločili so jo, a nikakor ne pomorske eskadre, nego generalni štab.

Angleški generalni štab je brzojavil nemškemu:

— Pošljamo iz Londona proti Hamburgu 102 oklopnic najnovejšega tipa.

Nemški generalni štab je odgovoril:

— Nasproti pride na nekaj mil pred Hamburg isto število oklopnic istega tipa.

Nemški generalni štab je brzojavil angleškemu:

— Pošljamo iz Klela 102 oklopnic najnovejšega tipa k Southamptonu.

Angleški generalni štab je odgovoril:

— Nasproti jim pride na nekaj mil pred Southampton isto število oklopnic istega tipa.

Po tej izmeni brzojavk je bil angleško-nemški konflikt proglašen za poravnana.

Ko je bila dogovorjena pogodba podpisana, so se Angleži nemudoma lotili zgradbe nove dvojne oklopnice najnovejšega tipa z 44 tonami, in Nemci, kakor hitro so zvedeli o tem sklepu Angležev, so mahoma začeli graditi kar dve taki oklopnici.

Kakorhitro so Angleži zvedeli o sklepu Nemcev, zgraditi dve oklopnici dvojnega najmodernejšega tipa....

Na mostu med Hamburgom in Londonom, zgrajenem iz sto in sto angleških in nemških oklopnic, je kipele življenje....

KRATKA DNEVNA ZGODBA

AZOV:

STAVKA SOFJE IVANOVNE

Ivan Ivančič Pererepenko je star moj prijatelj. Tudi Zofija Ivanovna njegovo ženo, poznam prav dobro. Izborna žena je. In gospodinja — naravnost idealna. Te različne gobje pri njih, kumarice, marmelade — človeku se kar skomina. In povsod sami prtljčki, trakovi, petlje — skratka, vse domače sladkosti.

K Pererepenkovim hodim kakor domov. Z Ivanom Ivančičem se poljubljiva, Zofiji Ivanovni poljubljam ročko, deco objemam. No, popolnoma kakor doma. In takole naše prijateljstvo traja že nekaj let. Morete si predstavljati: pridek k njim predvečerajšnjim, in — godi se nekaj, kar mi ne gre v glavo. Jedva sem stopil skozi vrata, sem že opazil, da se godi v domu nekaj čudnega. Duri mi odpre Maša. Vprašam: — Gospoda doma? In hočem že korakati dalje, — kar vidim, da je zbrignala in vsa zardela.

— Kaj pa je s tabo, Maša? — pravim. — Ali te je kolkja brenila? In odlagam sam. Toda Maša jeclja nekakj nerazumljivega ter zardeva še temnejše. — Kaj se je vendar zgodilo? — razmišljam in stopam dalje brez oglašnja. V pisarni prazno. Za durmi, kjer imajo obednico, silim še petanjo.

Poslušam. Ivan Ivančič nujno prisi nečesa Zofijo Ivanovno, — ta ga pikro odjha. Za kaj gre — ne silim. Vzajem v roko časopis in ležem na divan. Ivan Ivančič ima ob čudovanja vredni divan. Širina — kakor črna morje... Mehak je — kakor puh, ležiš na njem, kakor bi se kopal v večni blaženosti. Tako ležim pet minut, ležim deset minut — Ivan Ivančič se ne pojavl. Začenjam postajati nemiren. — Kaj, vraga, se godi tukaj? — si mislim. — Ali se niso primerile kakšne neprijetnosti, kakor v romanu? Kakšna ljubosumnost ali kaj takega podobnega?...

Končno se pojavi Ivan Ivančič. Pogledam ga — videti je nekam čuden. Prvic, v nočni suknji je, čeprav je že dosti pozna ura. Drugič na obličju mu trepeče nekam žalosten nasmehek. Kakor popolnoma zbehan človek.

Poskočim. — Pozdravljen, Ivan Ivančič!

— Pozdravljen, — odgovarja s kislim usmevom in začenja takoj lagati, kakor bi se mu mudilo. — Ti si?! — pravi, — jaz pa sem mislil, da je prišel cigaretar (Po ruskih mestih hodijo ljudje, ki se žive s tem, da delajo gospodi cigarete). Maša, ta neumnica, mi ni nič povedala.

Nimam rad takih laži in zato ga urno prekineam:

— Kaj čenčič? Zdi se mi, da čaka tvoj cigaretar vselej v kuhinji in ne v pisarni. Govori naravnost: morda ti nisem dobrodošel? Torej lahko grem.

— Kaj, ti, ti? — se je vznemiril, — ti da bi mi ne bil dobrodošel? Naravnost zelo vesel me, da si prišel... Takoj si skupaj zapaliva... A naenkrat je zardel kakor rak. Tega mi je bilo že dovolj.

— Ivan Ivančič, — rečem, — povej mi odkrito, kaj se godi! Saj vendar nisem mlad osel. Vidim, da pr vas ni nekaj v redu. Maša se nekam sumljivo pači, a ti še bolj. Ali mi torej sam odkrito poveš ali pa grem k Zofiji Ivanovni ter jo vprašam.

— Ne, ne, — pravi in me zgrabi za roko. — Povem ti sam vse.

— No, torej govori, a brez okolišev!

— Razumeš, — je jecljal, — razumeš... Skratka, Zofija Ivanovna je začela stavkati.

In smejal se je. Toda to je bil smeh med solzami.

— Kako to — začela stavkati?

— Tako — začela je stavkati... Predložila mi je svoje zahteve — nisem jih izpolnil — in začela je stavkati. Zdalj stavka že tretji dan. Zato moraš že odpuščati: ne morem te z nič mer pogostiti. Smodke mi je pobrala in zaklenila. Niti čaja ti ne morem ponuditi. Petelinca na samovarju je odvila in ga spravila.

— Ampak kakšne pa so zahteve? — vprašam. — In sploh, kako se je vse to pripetilo?

Ivan Ivančič si je zapel nočno suknjo, sedel in začel pripovedovati:

— Začelo se je v ponedeljek. — Zjutraj se prebudim in pozvonim, naj mi prinese časopis. Maša mi izroči časopis in ovoječek. — Od koga, — vprašam, — je ta ovoječek? — Od Zofije Ivanovne, — pravi. — Od katere Zofije Ivanovne? — Od milostive, — pravi. — Kaj, vraga, je pa to? — si mislim. Odrngam ovoje. No, bilo bi dolgo pripovedovanje... Tam so našteje raznovrstne moje pregrehe, — klub, seveda, in prvi vrsti — razni nezpolnjeni obeh, tudi glede konjaka nezadovoljnost, z eno besedo: vse možno. Niti tega ni porabila, da mečem, v raztresenosti, čike na cvetlične lončke. Ne, in pod vsem tem obracunom takale resolucija... Sicer pa, rajši ti to prečitam!

Ivan Ivančič je potegnil iz žepa svoje suknje polo papirja in začel brati:

— Temeljem gori navedenega se smatram za upravičeno, predložiti vam sledeče svoje zahteve:

1.) Z današnjim dnem začeni mi zvišate svoto, ki mi jo dajete mesečno za gospodinjstvo, od 300 rubljev na 450 (reci: štiristo in petdeset) rubljev.

2.) Zavežete se s pr'sego, ki jo položite v pričo moje matere, svoje tače, da ne boste posečali kluba večkrat kakor dvakrat na teden in da se iz kluba ne boste vračali kasneje kot ob poldveh ponoči.

3.) Odpoveste se piti vino popolnoma ter omejitje popivanje ostalih alkoholnih pičak na sledeče norme: eno čašico vodke na dan, eno steklenico piva in dve največ tri čašice konjaka.

4. Pušenje smodk omejitje na tri komade na dan in za pogoščenje prijateljev se preskrbite s smodkami slabše sorte, ne z dražjimi kot sto komadov za tri rublje.

5.) Nehate popolnoma igrati makao in domino, a k vintu sedete le takrat, če ni višji kot na dva udarca ter pri tem ne igrate več kot osem rubberov zapored.

6. Nehate spati po obedu ter se zavežete, da se boste vsak dan od štirih do petih igrali z otroki.

7.) Zavežete se, da boste hodili v pisarno in se vračali iz pisarne, brez ozira na vreme, peš.

8.) Zavežete se, da preskrbite vsak ponedeljek zame ter za mojo mater, svojo tačco, lčno na opereto v predprodaji.

9.) Zavežete se, da brez odlašanja opustite navado pošivžgavati, kadar govorila z vami! jaz ter moja mati — vaša tača — in prenehate zmigavati z rameni ter se i-diotiski smejati.

10.) Zavežete se, da brez odlašanja pretargate znanje s svojim prijateljem Nikolajem Petrovičem Zaporoskim, ki itak vpliva na vas najškodljiveje in najslabše.

11.) Zavežete se, da boste skrbeno, ravnali s svojimi oblekami ter da boste nosili takovo obleko najmanj leto dni, salonsko obleko najmanj dve leti.

12. Zavežete se, da ne boste pri obedu delali nobenih grimas, da boste brez opazk jedli to, kar se vam predloži, in da ne boste delali nikakršnih kritičnih opomb glede menija, niti glede okusnosti predlaganih vam jedi.

13.) Zavežete se, da poskrbite za to, da vam nihče več ne zamenja vaših galos.

14.) Zavežete se končno, da v nobenem slučaju ne boste kritikovali mojih gospodinskih odredb.

15. V slučaju, da ne pritrdite, četudi le oni sami zgoraj navedenih mojih zahtev, pretrgam nemudoma izpolnjevanje svojih dolžnosti kot žena, mati in gospodinja ter začnem stavkati.

Zofija Ivanovna Pererepenkova.

Ploskovno obrazovanje oseb in predmetov je bilo naim prednikom mogoče le s pomočjo slikanja in risanja, kar je po čestokrat nasprotovalo podobnost in je bilo vrhu tega za širše kroge predrago. Zato so se v teh krajih kaj kmalu priljubile senčne slike, tako zване silhouette, ki so jih izumili v 18. stoletju. Ker so bile te vrste slike zelo poceni, so jim dali hudumisti ljudje ime pa tedanjem francoskem finančnem ministru Silhouetteu, ki je bil velik stiskac in štedilivec. Danes je prvotno silhouette popolnoma izrinila fotografija.

Fotografija ni nastala čez noč, temveč je bilo treba mnogo stoletij najraznovrstnejših izumov in odkritij v fizikalnem in kemičnem področju, da se je razvila do današnje polnosti. Že slavni slikar Leonardo du Vinci je opisal camera obscura, ki je temelj naših fotografiranih in projekcijskih aparatov. Napolitanec Gimbattista dela Porta pa je ob koncu 17. st. odkril, da se dajo slike v camera obscuri z lečo še bolj ustanoviti. Takrat pa ni poznala kemije še nobenega postopka, da bi te slike fiksirala na plošče. Šele profesor medicine na vseučilišču v Halleju Johann Heinrich Schulz je 1732 odkril, da povzroča svetloba potemnitev in prebarvanje nekih srebrenih soli. Na oknu je imel steklenico z rastopino takšne soli in je opazil, da je snov potemnevala na strani, ki je bila obrnjena proti svetlobi. Potem je poskušal ta pojav izkoristiti za kopiranje neproznih sablon, črk itd. na to maso. Tako kopirane slike so bile seveda zelo nestanovitne.

Francoz Nicéphore Niepce, ki se je dil 1765, je že izdeloval takšne slike s camera obscura. Louis Jacques Mande Daguerre (1789—1851) je našel čisto slučajno prvi postopek za razvijanje osvetljenih plošč. Shranil je nekaj takšnih plošč, ki niso kazale nobenega sledu slike v omaru, v kateri je bila sledica z živim srebrom. Pare izhlapevajočega živega srebra so vplivale na plast na ploščah in ko je Daguerre čez nekoliko tednov odprl omaro, je s presenečenjem ugotovil, da so na ploščah pojavile pozitivne slike. Tako je našel princip za izdelovanje fotografij, ki nosijo po njem ime "dagerotipije". Seveda se je držalo teh fotografij vse polno pomanjljivosti, zahtevale so osvetlitve po 10 minut in več na soncu in se niso dale razmnoževati! Postopek za razmnoževanje oziroma kopiranje na papir je našel ele angleški plemenitaš Talbot v drugi četrtini prejšnjega stoletja. V zadnji četrtini 19. stoletja se je začela doba vsakovrstnih podrobniš izumov, ki so spravili fotografijo na današnjo stopnjo. Predvsem se je neprestano izpolnjevala fotografska optika, angleški zdravnik Maddox je izumil "suho" želatinsko ploščo, nek drugi Anglež celulozni film, neprestano so stopnjevali občutljivost plošč za belo svetlobo in njene barvne sestavine, brata Lumiera sta izumila že plošče, ki so podajale predmete v naravni barvi, izumila sta 1895 tudi kinematografski film in primeren projekcijski aparat, s čimer šele je nastopila kinematografija svoje zmagovitosti.

Seveda je imela tudi kinematografija dolgo pot za seboj, preden je postala to, kar je danes. Proj-

miranje neživih enobarvnih in večbarvnih slik z lučjo na steno so poznali že v začetku novega veka, prve žive slike, naravno zelo enostavne in kratke je predvajal šele avstrij. feldmaršal - lajtnant Uchatius, mnogostranski izumitelj, l. 1852. Te slike ozir. prizor? so bili slikani z roko. Šele 30 let pozneje je razvil Nemec Anschuetz trenutno fotografijo tako daleč, da je postala upraba na kinematografska snetja in predavanja s pomočjo njegovega "histrogleda". Nadaljnji razvoj kinematografije je znan. V zadnjih letih se je posrečilo poleg snemanja scen tudi kinematografsko snemanje in reproduciranje zvoka, kar pomeni gotovo krono večstoletnemu žilavemu delu.

Tristokrat slajši od sladkorja

Trije francoski učenjaki, Bridel, Laville in Magin, so te dni sporočili Akademiji znanosti, da so odkrili v neki rastlini, ki raste v Paragvaju in se imenuje kaabe, tristokrat več sladkorja kot v trsu. Preden pa se začne rastlina predelovati v sladkor, so svetovali, naj se preišče učinek tega sladkorja na človeški organizem.

Novi jeruzalemski patriarh

Patrijarh Damjanjanov, ki je že dalj časa bolehal je odstopil in za njegovega namestnika v Jeruzalemu je bil izvoljen mitropolit Malctios iz Aleksandrije. Dosedanje mesto mitropolita v Aleksandriji pa je zasedel stenski patrijarh Hrizostom.

Poziv!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove. — Uprava "G. N."

Pozor, rojaki

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj vam je naročina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnove naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

CALIFORNIA
Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO
Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Culig, A. Saftič
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA
Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS
Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Blish, J. Bevič, Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar
Cicero, J. Fabian
Joliet, A. Anzelc, Mary Bamblich, J. Zaletel, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spellich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich
Waukegan, Jože Zelenc

KANSAS
Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND
Steyer, J. Černe
Kittzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN
Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular

MINNESOTA
Chisholm, Frank Gouže, Frank Pucelj
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula
Eveleth, Louis Gouže
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatich

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA
Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick

NEW YORK
Gowanda, Karl Strndiša
Little Falls, Frank Masle

OHIO
Barberton, John Balant, Joe Hih
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, Mat. Slapnik

ZMAGOSLAVJE FOTOGRAFIJE

Starejša, generacija se gotovo še dobro spominja neštetih časopisnih oglasov, ki so se začeli z besedami: "Jaz, Ana Czillag, s svojimi 180 centimetrov dolgimi lasmi...". Poleg besedila je bila slika ženske, ki so ji segali bujni lasje do tal, bujno rast las pa je povzročilo mazilo za kose, ki ga je izdelovala in priporočala gospa Ana Czillag.

Dokler so nosile ženske dolge lase, je tudi Ana Czillag dobro zaslužila. Nesreča pa je hotela, da je prišla svetovna vojna, ki je uničila tudi dotedanjo modo dolgih ženskih las in napravila mesto "frizuri na fanta". Odkar so si začele ženske striči svoje lase na "fanta", tudi niso več potrebovale nekaj tako slovega mazila za bujno rast in gospa Ana Czillag je s svojimi dolgimi lasmi vred propadla.

Te dni je dunajsko sodišče razglasilo nad premoženjem Ane Czillag konkurz...

Urbanova izpoved

Artist Korel Urban je moral pred sodniki ponoviti prizor v pisarni, kjer je ustrelil kinematografskega podjetnika Schmolliera. Pri tem se je pokazalo, da se njegov opis dejanja ne ujema s prostorom, kjer je bil čin izvršen. Pri poznejšem nadaljevanju procesa je psihiatr izjavil, da je Urban pač podvržen vplivom alkohola in nagnjen k romantiki, da pa ni mogoče govoriti o kakšni zmešanosti ali vsaj zmedenosti ob času, ko je izvršil umor. Državni pravnik Trautmann, ki zastopa obtožbo, je nato predlagal za Urbana mrtno kazen.

Prvi avtomobil v Tibetu.

Duhovni in svetski vladar v Tibetu, Dalailama, si je naročil avtomobil, ki bo lahko vozil tudi po precej visokih krajih Himalajskega pogorja. Kjer ne bo mogoče napredovati z avtomobilom, bo prenašala vozila izmenoma po 30 kulijev.

JAZ, ANA CZILLAG..

SAKSER STATE BANK
82 COBLENZ STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne.

Za večjo udobnost svojih klijentov, vsak ponedeljek do 7. ure zvečer.

Poslužujemo se vsi brez izjeme te stare in stanovitne domače banke.

DOBRO SE ZNA NORČEVATI

Pisatelj Karol Polaček je napisal v "Frager Tagblatt-u" sijajno satiro na moderne filme. Med drugim pravi:

— Nedavno sem videl dva filma, ki kažeta, kako tudi tipkarica ali strojepliska lahko napravi svojo srečo.

Na svetu je ni bolj čudne stvari kakor je oprava pisarne, kakršno vidimo na odru ali pa v filmu. V teh pisarnah nihče ne dela. Strojepisne med uradnimi: urami nimajo drugega posla, kakor da se lepo-tičijo in prasio (pudrajo). Pravkar doše pošte ne pregledujejo, pač pa sede na mizah in "zvonijo psom" s svojimi dolgimi nogami. Pri tem pačijo obraze, uganjajo vsakovrstne burke ali pa poejo ali zvižgajo razne puolčne pesnice. — Kljub vsemu temu pa podjetje dobro uspeva: to dokazuje razkošna pisarniška oprava...

Vse osebe take filmske pisarne nič ne misli na zvišanje ali na znižanje plač, tudi ne na socialno ali pa na bolniško zavarovanje, ampak samo na ljubezen — kdo pa se bo brigal danes za poslovne stvari? S pogovori o ljubimkanju, z zavijanjem očii in z globokimi vzdihii iz prs zapravljajo čas, ki je namenjen za "saldo-konte", za "kontokorente" in za "korespondenco". Strojepisne sanjarijo o idealni ljubezni, to te o taki, ki pripelje do zakona. To ljubezen opevajo v posebnih pesmicah. Dekleta so navadno precej dolgih nog, na glavi pa nosijo lepo, ovalno trajno kodranje.

Vse, kar živi, je podvrženo ljubezni. Pripomniti je pa treba, da prokuristi in "idealno" ljubezen navadno niso sposobni. To so v filmu — ljudje pomečkane postave, nosijo velikanske pleše in imajo "pekovske" noge. Pri vsem tem pa so surove, ki se ne marajo nikoli sprehajati s "trajnimi kodranjem". Zato pa se strojepiske iz njih — v filmu — samo norčujejo...

Gospod generalni ravnatelj je pa že vse kaj drugega. Ta stoji visoko nad prokuristom. Vsi so vitki in imajo silno duhovite (reci: beda- ste obraze — v filmu, kajpada. Vsi imajo tudi krasne zob in vsi so sami tenoristi.

Njihovo znanje ni posebno obsežno; če znajo telefonirati, je to že mnogo; pisma pa že ne znajo več narekovati. Večših so tudi hudii, toda kmalu se dajo pogovoriti in se s "trajnimi kodranjem" kmalu tako sprizanjajo, da gresta oba kar naravnost iz pisarne pred oltar.

Tako se godi na platnu. Ljudje pa te bedarije gledajo in poslušajo...

DRUŠTVA
KI NAMERA VATE PRIREDITI
VESELICE,
ZABAVE
OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

KDOR SE NIMA
SLOVENSKO-AMERIKANSKI
KOLEDAR
ZA LETO 1931
CENA 50c

Po zanimivem čtivu presega vse doseadanje.

BLAZNIKOVE
PRATIKE
za leto 1931
CENA 20 CENTOV

Naj naroči, dokler jih imamo še v zalogi.

"GLAS NARODA"
218 W. 12th Street
New York City

DRUŠTVA
KI NAMERA VATE PRIREDITI
VESELICE,
ZABAVE
OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

UTAH
Helper, Fr. Krebs

WEST VIRGINIA
Williams River, Anton Svet

WISCONSIN
Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos. Koren
Sheboygan, John Zorman

WEST ALLIS
Frank Skok

WYOMING
Rock Springs, Louis Taucher
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda":

Za eno leto \$6.; za pol leta \$3.; za štiri mesece \$2.; za četrt leta \$1.50.

New York City je \$7. celo leto. Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

CENA
DR. KERMOVEGA BERILA
JE ZNIZANA
Angleško-slovensko
Berilo
(ENGLISH SLOVENE READER)
Stano samo
\$2.—
Naročite ga pri
KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
218 West 12 Street
New York City

Frieda Sorrensen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil G. P.

34

(Nadaljevanje.)

To pismo vsebuje tvojo zaročnico naznanilo?
Da, rekla sem ti že to!
Zakaj pa nisi dodala svojega stanovanja, da bo sprejel tiskano povabilo?
Tega nisem hotela. Zakaj to zaslisanje? Zahtevam sedaj resno, da mi vrneš pismo!

STAVKA SOFJE IVANOVNE

(Nadaljevanje s 3. strani.)

zaklenila s ključavnico. Nimala ni cigarete, ne tobaka, ne denarja. Glavnika nimam, da bi si lase počesal, mila nimam, da bi se umil, niti brisače ni. Vse je zaklenjeno.
Ali kaj ješ?
Iz gostilne mi prinašajo neko godljo, a žilce, vilice, noža ni. In tako jem kakor pujske.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18th Street New York, N. Y.

RAZNE POVESTI in ROMANI:

(Nadaljevanje.)

- Robinson Crusoe 50
Robinson Crusoe 60
Kevleljeva na Portugalskem 50
Rdeča in bela vrtnica, opvešt 50
Rdeča megla 70
Rdeča kokarda 1.25
Slovenski šaljivi 40
Slovenski Robinson, trd. ves 70
Socijalni invalid 35
Solnce in senca 55
Skrivnost najdenke 35
Skoti iz Indije 50
Sanjska knjiga, mala 40
Sanjska knjiga, največja 90
Sanjska knjiga, Arabska 1.50
Spomin Jugoslovanskega dobrovolja 1914-18 ..... 1.25
Sredozemni, trd. ves 50
Sreča pred hibo 40
Strahotno vojno 50
Stiri smrti, 4. sv 35
Smrt pred hibo 50
Stanley v Afriki 50
Spomin znanega potovalca 1.00
Stritarjeva Antologija broš. 50
Sista Sesta, povest iz Abucev 30
Sila medvedjega tevea, Potopljivi roman 30
Student naj bo, V. sv. 35
Sveta Nočurza 35
Spisje, male povesti 35
Stevoledec 30
Sopok Samotarke 35
Sveta noč 30
Svetlobe in senca 1.20
Silke (Meško) 60
Scriant Diavola, vez. 1.60
Sveta Genovefa 50
Spake, humoreske, trd. ves 90
HAKES ZAREVA DELA:
Machbet, trd. ves 90
broširano 70
Othelo 70
Sen Kresno noči 70
SPLOŠNA KNJIŽICA:
Št. 1. (Ivar Albrecht) Kanjenski grad, izvrstna povest, 104 str., broširano 35
Št. 2. (Rado Murnik) Na Bledu, izvrstna povest, 181 str., broš. 50
Št. 3. (Ivan Rozman) Testament, ljudska drama v 4 del., broš. 105 strani 3
Št. 4. (Cvetko Golar) Poletno klasje, izbrane pesmi, 184 str., broširano 50
Št. 5. (Fran Milčinski) Gospod Fridolin Žolna in njegova družina veselomodre črtice I, 72 strani, broširano 25
Št. 6. (Novak) Ljubosumnost .. 30
Št. 7. Andersonove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Uta, 111 str., broš. 35
Št. 8. (Akt. Stev. 11b 75
Št. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber.) Problem sodobne filozofije, 347 strani, broš. 70
Št. 10. (Ivan Albrecht). Andrej Teronno, rliječna karikatura in minulosti, 63 str., broš. 25
Št. 11. (Povel Golla) Peterkove poslednje sanje, božična povest v 4 slikah, 84 str., broš. 35
Št. 12. (Fran Milčinski) Mogočni pristan, narodna pravljica v 4 dejanjih, 91 str., broš. 30
Št. 13. (V. M. Garšin) Nadežda Nikolajevna, roman, postoveni U. Žun, 112 str., broš. 30
Št. 14. (Dr. Kar. Engliš) Demar, narodno-gospodarski spis, postoveni dr. Albin Ogriš, 238 str., broš. 50
Št. 15. Edmund in Jules de Genecourt, Renee Mauperrin, ... 40
Št. 16. (Janka Samec) Življenje, pesmi, 112 str., broš. 45
Št. 17. (Prosper Maritsee) Varnost duše v vseh, povest, prev. Mirko Pretnar, 80 str. 30
Št. 18. (Jarosl. Vrchlicky) Opevanka lukovskega grajskega, veseloigra v enem dejanju, postoveni dr. Fr. Bradac, 47 str., broš. 30
Št. 19. (Gerhart Hauptman) Potopljivi zvon, dram. bajka v petih dejanjih, postoveni Anton Funtek, 124 str., broš. 50
Št. 20. (Jul. Zeyer) Gompaci in Komuranski, japonski roman, iz češčine prev. dr. Fran Bradac, 154 str., broš. 45
Št. 21. (Fridolin Žolna) Dvanajst kratkočasnih zgodbe, II, 73 str., broš. 25
Št. 22. (Tolstoj) Krestovljeva sonata 90
Št. 23. (Sophokles) Antigona, balna igra, poslov. C. Golar, 60 str., broširano 30
Št. 24. (H. L. Buiwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 565 str., broširano 90

Kretanje Parnikov Shipping News

Table with shipping schedules for various routes including Leviathan, President Roosevelt, and others.

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj udobna pot za potovanje na ogromnih parnikih: FRANCE 29. maja; 17. junija (6 P. M.) (6 P. M.)

POZOR

Nekateri nam še vedno pisarijo na naš stari naslov - 82 Cortlandt Street, česar posledica so zamude in včasih se tudi kako pismo izgubi. Naš sedanjí naslov je: "GLAS NARODA 216 West 18th St., New York, N. Y.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE SO RAZPRODANE

Sprejemamo pa članarino za bodoče leto. Članarina znaša \$1.- Clani dobe potem knjige po pošti naravnost iz Ljubljane. Uprava "G. N."

Advertisement for 'Vsakourstne KNJIGE' (Various books) including 'POUČNE KNJIGE', 'POVESTI in ROMANI', and 'SPIISI ZA MLADINO'. Contact: 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Table of book titles and prices, including 'Machbet, trd. ves', 'Othelo', 'Sen Kresno noči', 'Št. 1. (Ivar Albrecht) Kanjenski grad', etc.

Advertisement for 'NARAVNOST v JUGOSLAVIJO NOVA JADRANSKA VELIKANA SATURNIA in VULCANIA'.

Advertisement for 'HOLLAND-AMERICA LINE' with ship names and routes.

Table of book titles and prices, including 'Tigrovi zobje', 'Tik za fronte', 'Tatiš (Bevk), trd. ves', etc.